

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Krakowie

LKR. 410.22.07.2024

Pan
Insp. Mariusz Dymura
Komendant Powiatowy Policji w Limanowej
Komenda Powiatowa Policji w Limanowej
ul. Żwirki i Wigury 7
34-600 Limanowa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/24/080 – Przeciwdziałanie przemocy domowej.

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Komenda Powiatowa Policji w Limanowej, ul. Żwirki i Wigury 7, 34-600 Limanowa (<i>Komenda</i> lub <i>KPP</i>).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Inspektor Mariusz Dymura – Komendant Powiatowy Policji w Limanowej, od 01 czerwca 2024 r. (<i>Komendant</i>). W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnili: podinspektor Marcin Sak, od 17 lutego 2023 do 31 maja 2024; podinspektor Tomasz Florek, od 20 lutego 2020 r. do 16 lutego 2023 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Organizacja wykonywania zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w tym współpraca z innymi podmiotami. 2. Realizacja procedury „Niebieskie karty”, w tym postępowanie wobec osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc.
Okres objęty kontrolą	Lata 2021-2023, z wykorzystaniem dowodów sporządzonych także przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie
Kontrolerzy	Łukasz Chudzik, specjalista kontroli państwowej, upoważnienia do kontroli nr LKR/38/2024 z 2 kwietnia 2024 r. (akta kontroli str.1-9)

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: *ustawa o NIK*.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia KPP w Limanowej w zakresie organizacji warunków do wykonywania zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. W okresie objętym kontrolą funkcjonariusze Komendy prawidłowo realizowali zadania w zakresie pomocy udzielanej ofiarom przemocy domowej, jednak nie zawsze rzetelnie je dokumentowali.

Komendant zapewnił warunki do wykonywania przez policjantów zadań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz zawarł porozumienia o współpracy z powołanymi w gminach Zespołami interdyscyplinarnymi. W KPP wyznaczono koordynatora procedury Niebieskiej Karty (NK), a w karcie opisu jego stanowiska pracy, wskazano zadania dotyczące procedury NK oraz współpracy z innymi podmiotami.

W latach 2021–2023 funkcjonariusze KPP w Limanowej brali udział w szkoleniach wewnętrznych w zakresie procedury NK oraz w 2023 r. w szkoleniach w związku ze zmianą ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej³, a powołany koordynator ds. NK oraz dzielnicowi realizujący zadania NK w specjalistycznych szkoleniach zewnętrznych w tym zakresie.

Funkcjonariusze KPP w Limanowej podczas interwencji domowych⁴ prawidłowo podejmowali odpowiednie działania w sytuacji stwierdzenia uzasadnionego podejrzenia zaistnienia przemocy domowej.

Na próbie 40 wszczętych procedur NK stwierdzono że Funkcjonariusze KPP w Limanowej współdziałali z innymi podmiotami w ramach tej procedury. Prawidłowo realizowane były obowiązki dotyczące wizyt sprawdzających stan bezpieczeństwa u rodzin objętych NK oraz przekazywania Komórcie ds. nieletnich i patologii informacji dotyczących rodzin, w których występowała przemoc domowa.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły czterech z 40 zbadanych spraw, w których policjanci nierzetelnie realizowali swoje obowiązki wynikające z rozporządzenia Rady Ministrów z 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”⁵ i wytycznych nr 5 Komendanta Głównego z 15 grudnia 2020 r.⁶. W trzech przypadkach nie udokumentowano faktu przekazania osobie dotkniętej przemocą arkusza B formularza NK, a w jednym przypadku nie odnotowano faktu sprawdzenia w systemach informatycznych policji czy pod miejscem zdarzenia były przeprowadzane interwencje policyjne w ciągu ostatnich 12 m-cy. W dwunastu przypadkach nie udokumentowano posiadania indywidualnych planów pomocy lub informacji w nich zawartych w formie notatki służbowej. Nieprawidłowości te nie miały negatywnego wpływu na działalność w Komendy w kontrolowanym zakresie.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dz. U. z 2024 r., poz. 424.

⁴ Szczegółowej kontroli podano 45 losowo wybranych interwencji.

⁵ Dz.U. nr 209, poz. 1245, dalej: rozporządzenie w sprawie procedury „Niebieskie Karty”. Zastąpione z dniem 28 września 2023 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z 6 września 2023 r. o tej samej nazwie (Dz.U. poz. 1870).

⁶ W sprawie sposobu postępowania policjantów podczas realizacji procedury „Niebieskie Karty” oraz wydawania nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia. Dalej: wytyczne nr 5.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁷ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Organizacja wykonywania zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w tym współpraca z innymi podmiotami.

Opis stanu faktycznego

1.1. Zasady organizacji pracy Komendy dotyczące realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej określone zostały w jej regulaminie organizacyjnym⁸, zgodnie z którym do zadań Wydziału Prewencji (WP) należało m.in.:

- koordynowanie i nadzorowanie przedsięwzięć podejmowanych na terenie powiatu w związku z podejrzeniem przemocy w rodzinie – inspirowanie do zapewnienia ofiarom przemocy wszechstronnej pomocy, w tym ze strony instytucji poza policyjnych współpraca w tym zakresie z Rewirem Dzielnicowych;
- współrealizowanie z rewirem dzielnicowych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, udział w spotkaniach zespołów interdyscyplinarnych i grupach roboczych zajmujących się wymienioną problematyką oraz koordynowanie i nadzorowanie działań w tym zakresie w jednostkach podległych (tj. Komisariatach i Posterunkach Policji).

Do zadań Rewiru Dzielnicowych należało m.in. realizowanie zadań z zakresu profilaktyki społecznej, w tym przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

(akta kontroli str. 50-72)

Zgodnie z kartą opisu stanowiska koordynatora procedury NK (*koordynator NK*), do jego obowiązków należało m.in. koordynowanie działań KPP w zakresie realizacji procedury NK, zwalczania alkoholizmu, pomocy ofiarom przemocy, kontrolowanie działań prowadzonych przez dzielnicowych w ramach procedury NK, współpraca z przewodniczącymi miejskich i gminnych zespołów interdyscyplinarnych. Komendant Decyzją nr 59/2018 z 28 grudnia 2018 r. w sprawie rejestracji zdarzeń w procedurze NK i wyznaczania osób odpowiedzialnych za wprowadzanie informacji, wyznaczył do tych zadań Zespół Dyżurnych Wydziału Prewencji Komendy oraz KP w Mszanie Dolnej.

(akta kontroli str. 96-97, 333-335)

Komendant wyjaśnił, że realizacja zadań związanych z przemocą domową, jak i postępowania w ramach procedury NK odbywała się w oparciu o: 1) ustawę z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej⁹, 2) rozporządzenie w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz 3) wytyczne nr 5. W Komendzie nie opracowano wewnętrznych instrukcji albo innych procedur obejmujących badane zagadnienie.

(akta kontroli str. 49)

Komendant wyjaśnił, że: w zakresie przejętych rozwiązań w Komendzie w zakresie współpracy z innymi instytucjami w związku z przemocą domową, w celu efektywnej pomocy osobom doznającym przemocy oraz znajdującym się w trudnej sytuacji, powołano w KPP w Limanowej koordynatora ds. Przemocy domowej oraz procedury Niebieskie Karty. Z ramienia KPP w Limanowej

⁷ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁸ Regulamin Komendy Powiatowej Policji w Limanowej z 26 marca 2018 r. ostatnia zmiana wprowadzona 11 sierpnia 2022 r.

⁹ Dz. U. z 2024 r., poz. 424.

w sprawie procedur Niebieskiej Karty koordynuje działania prowadzone przez dzielnicowych, a także jest członkiem Zespołów Interdyscyplinarnych w mieście Limanowa oraz gminie Limanowa. Dzielnicowi oraz policjanci Zespołu ds. Nieletnich i Patologii mają stały kontakt z pedagogami oraz dyrektorami szkół z powiatu limanowskiego. W szkołach są prowadzone spotkania profilaktyczne z nauczycielami, jak i rodzicami w trakcie których poruszane są kwestie dot. przemocy domowej jak i procedury NK.

Komendant wskazał że KPP w Limanowej w ramach procedury NK współpracuje z Sądem oraz Prokuraturą. W przypadku, gdy w rodzinie objętej procedurą NK są małoletnie dzieci, wysyłane są do Sądu informacje dotyczące wglądu w sytuację rodzinną. Natomiast do Prokuratury zawsze przesyłana jest informacja, gdy osoba podejrzana o stosowanie przemocy jest zatrzymywana w PDOZ, a także w sytuacji, gdy przez policjanta jest wydawany wobec osoby stosującej przemoc domową nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakaz zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, zakaz zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej na wyrażoną w metrach odległość, zakaz kontaktu z osobą doznającą przemocy domowej, zakaz wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, obiektu sportowego lub miejsca pracy i przebywania na tym terenie.

(akta kontroli str. 23-25)

Natomiast odnosząc się do barier w związku ze zwalczaniem przemocy domowej Komendant wraz z koordynatorem NK wskazali, że znaczna liczba policjantów realizujących procedurę NK odeszła na emeryturę lub zmieniła stanowisko służbowe. Powyższa sytuacja sprawia, iż dzielnicowi muszą zastępować ww. policjantów w realizowaniu zadań w ich rejonie co powodem jest zwiększenie zakresu ich obowiązków.

(akta kontroli str. 23-25)

W związku z realizacją procedur NK na terenie powiatu limanowskiego Komendant zawarł z przedstawicielami wszystkich 12 gmin (burmistrzami, wójtami), porozumienia dotyczące uczestnictwa przedstawicieli Komendy w pracach zespołów interdyscyplinarnych danej gminy. W związku ze zmianą ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w 2023 r. wszystkie porozumienia zostały zaktualizowane. Do każdego zespołu interdyscyplinarnego z 12 gmin w związku z podpisanymi porozumieniami zostali oddelegowani funkcjonariusze Komendy.

(akta kontroli str. 98-175)

1.2. W latach 2021-2023 Komenda nie była kontrolowana przez instytucje zewnętrzne w zakresie realizacji procedury NK oraz tematyki związanej z przemocą domową. Komendant wyjaśnił, że w kontrolowanym okresie Komenda nie była również kontrolowana przez jednostki nadrzędne w ramach kontroli wewnętrznej tj. Komendę Wojewódzką Policji w Krakowie (KWP) oraz Komendę Główną Policji (KGP).

(akta kontroli str. 12-22)

1.3. W latach 2021 - 2023 funkcjonariusze Komendy brali udział w szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej lub realizacji procedury NK.

W ramach wewnętrznych szkoleń organizowanych przez KPP w Limanowej, KWP lub KGP w 2021 r. odbyły się dwa szkolenia¹⁰, w których uczestniczyło łącznie 68

¹⁰ Którego tematyką było m.in. czynności w ramach procedury NK,

policjantów, w 2022 r. pięć szkoleń¹¹ w sumie dla 53 policjantów, natomiast w 2023 r. (w związku ze zmianą ustawy o przeciwdziałaniu przemocy) zorganizowano w sumie osiem szkoleń, w których łącznie wzięło udział 134 policjantów. Czas szkoleń wynosił od 45 min do 90 min, a w przypadku szkolenia które odbyło się 29 maja 2023 r. zorganizowanego przez KGP w związku z wejściem w życie przepisów nowej ustawy czas szkolenia wyniósł 7 godzin.

Komendant wyjaśnił, że w ramach ww. szkoleń przeszkolono wszystkich 52 funkcjonariuszy Wydziału Prewencji, siedmiu funkcjonariuszy służby kryminalnej oraz 10 Wydziału ruchu drogowego.

(akta kontroli str. 27, 247-317, 337-339)

W 2022 r. w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy odbyły się trzy¹² szkolenia w GOPS w Limanowej, w których wzięło udział łącznie dziewięciu policjantów m.in. koordynator NK oraz dzielnicowi realizujący zadania z zakresu procedury NK, każde szkolenie trwało osiem godzin. W 2023 r. odbyły się dwa takie szkolenia w których wzięło udział łącznie czterech funkcjonariuszy.

(akta kontroli str. 320-332)

Dodatkowo koordynator NK oraz sześciu funkcjonariuszy (m.in. dzielnicowi oraz ich przełożeni sprawujący nadzór nad procedurą NK) ukończyli w latach 2021-2023 specjalistyczne kursy realizowane przez:

- Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie zrealizował trzy szkolenia pt. „Prawne aspekty przeciwdziałania przemocy” w wymiarze 8 godz. po jednym w latach 2021 – 2023. W każdym z nich wziął udział jeden funkcjonariusz w tym koordynator NK dwukrotnie w 2021 i 2022 r.;
- firmę szkoleniowo-doradczą, z zakresu „Funkcjonowania Zespołów Interdyscyplinarnych i grup diagnostyczno–pomocowych w związku ze zmianą ustawy o przeciwdziałaniu przemocy” jedno szkolenie w 2022 r., w którym wziął udział jeden funkcjonariusz oraz jedno szkolenie w 2023 r., w którym udział wzięło pięciu funkcjonariuszy.

(akta kontroli str. 320-332)

1.4. Funkcjonariusze Komendy prowadzili w jednostkach oświatowych spotkania profilaktyczne z nauczycielami, jak i rodzicami w trakcie których poruszane były kwestie dot. przemocy domowej jak i procedury NK. W 2021 r. ze względu na obostrzenia w związku z pandemią Covid-19 odbyło się tylko jedno spotkanie, w którym wzięło udział 38 rodziców i nauczycieli. W 2022 r. odbyło się sześć takich spotkań, w których wzięło udział 192 osoby, a w 2023 r. siedem spotkań, w których uczestniczyło 213 osób.

(akta kontroli str. 235-246)

Ponadto, 21 grudnia 2021 r. koordynator NK w jednej ze szkół przeprowadził szkolenie dla nauczycieli, którego tematem było „Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny. Nowelizacja procedury NK”, w którym wzięło udział 53 nauczycieli.

Wszystkie wyżej opisane spotkania oraz szkolenia w szkołach zostały przeprowadzone z inicjatywy dyrektorów szkół.

(akta kontroli str. 233)

¹¹ Cztery dotyczyły m.in. czynności w ramach procedury NK, jedno pt. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie procedura NK oraz inne aspekty z tematyki przemocy domowej.

¹² W dniu 19 września 2022 r. szkolenie pt. „Prawne Aspekty Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie”; w dniu 24 października 2022 r. szkolenie pt. Praca z dziećmi doświadczającymi przemocy”, W dniu 13 października 2022 r. spotkanie pt. „Superwizja” na którym omawiane były problemy w rodzinach przemocowych.

1.5. W latach 2021–2023 w Komendzie prowadzono rejestr skarg i wniosków. W wyniku analizy rejestru stwierdzono, że w kontrolowanym okresie do Komendy wpłynęły 62 skargi, jednak żadna z nich nie dotyczyła przypadków występowania przemocy domowej oraz działań Komendy w tym zakresie.

(akta kontroli str. 43)

Komendant wyjaśnił, że w latach 2021 – 2023 nie wpływały informacje czy sygnały od zewnętrznych instytucji wskazujące na możliwość występowania przemocy domowej. Instytucje takie jak ośrodki pomocy społecznej czy szkoły przesyłały natomiast założone przez nie NK. Ośrodki pomocy społecznej wszczęły i przesyłały do Komendy w: IV kwartale 2020 r. sześć NK, 2021 r. 28, 2022 r. 23 i 2023 r. 36. Natomiast placówki oświatowe przesyłały wyłącznie dwie NK w 2023 r.

(akta kontroli str. 26-27, 42)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia organizację wykonywania zadań w KPP w Limanowej w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Komenda w uregulowaniach wewnętrznych prawidłowo określiła zasady organizacji pracy w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Z przedstawicielami gmin z terenu powiatu limanowskiego zawarto porozumienia dotyczące uczestnictwa funkcjonariuszy Komendy w pracach zespołów interdyscyplinarnych danej gminy. W KPP wyznaczono koordynatora procedury NK, a w jego karcie opisu stanowiska pracy, wskazano zadania dotyczące procedury NK jak i współpracy z innymi podmiotami.

Zapewniono możliwość szkolenia w tym obszarze dla wszystkich funkcjonariuszy Wydziału Prewencji oraz funkcjonariuszy innych wydziałów. Dzielnicy oraz koordynator NK przeszli ponadto specjalistyczne szkolenia w zakresie prowadzenia spraw związanych z NK.

Współpraca Komendy z innymi podmiotami w szczególności szkołami, placówkami opiekuńczo – wychowawczymi, ośrodkami pomocy społecznej, prokuraturami i sądami odbywała się bez opracowania pisemnych zasad.

OBSZAR

2. Realizacja procedury „Niebieskiej karty”, w tym postępowania wobec osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc

Opis stanu
faktycznego

2.1. W latach 2021-2023:

- liczba interwencji domowych wyniosła odpowiednio: 1035, 871 i 987;
- liczba interwencji pozostałych 18345, 10487 i 13330,
- liczba sporządzonych NK¹³: 192 (w tym przez Komendę 70), 165 (62) i 201 (75);
- liczba pokrzywdzonych w przemocy domowej: 254, 327 i 274;
- liczba sprawców przemocy domowej będących pod wpływem alkoholu: 114, 86 i 107, w tym odpowiednio: 108, 82 i 95 osób przewieziono do izby wytrzeźwień i policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych;

¹³ Przez Komendę oraz jednostki podległe tj. Komisariat Policji w Mszanie Dolnej, Komisariat Policji w Tymbarku, Posterunek Policji w Jodłowniku, Posterunek Policji w Kamienicy, Posterunek Policji w Łukowicy

- liczba wszczętych i zakończonych postępowań przygotowawczych wyniosła 87 w obu przypadkach w 2021 r., 85 w obu przypadkach w 2022 r. oraz odpowiednio 92 i 89 w 2023 r.

Liczba kwalifikacji prawnych zarzucanych czynów zabronionych z: art. 207§1 ustawy z 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny¹⁴ (dalej: kk) wyniosła w: 2021 r. - 85, 2022 r. - 85, 2023 r. - 90; art. 207§1a kk w: 2021 r. - 2, 2022 r. - 0, 2023 r. - 2. Liczba kalifikacji prawnych stwierdzonych czynów wyniosła z: art. 207§1 kk, w 2021 r. - 71, 2022 r. - 68, 2023 r. - 74; art. 207§1a kk, w: 2021 r. - 1, 2022 r. - 0, w 2023 r. - 2.

(akta kontroli str. 44-48)

2.2. W latach 2021-2023, Niebieskie Karty założone przez policjantów rejestrowane były w ogólnopolskich rejestrach policyjnych, tj. Krajowym Systemie Wspomagania Policji (KSIP), Systemie Wspomagania Dowodzenia Policji (SWD) oraz Systemie Elektronicznej Sprawozdawczości Policji (SESPol). W Komendzie wszystkie NK zarówno założone przez funkcjonariuszy jak i przekazywane przez inne instytucje, rejestrowane były w wewnętrznym systemie obiegu dokumentów INTRADOC, w którym umieszczano w formie skanu każdą sporządzoną NK.

(akta kontroli str. 27-29)

Liczba sporządzonych NK przez KPP w Limanowej oraz jednostki podległe z terenu powiatu limanowskiego na koniec każdego zakończonego kwartału wyniosła:

- w 2020 r. na koniec IV kwartału – 58 NK, (w tym przez Komendę 23)
- w 2021 r.: I kw. – 50 (20), II kw. – 51 (16), III kw. – 51 (23), IV kw. – 40 (11)
- w 2022 r.: I kw. – 32 (13), II kw. – 43 (18), III kw. – 48 (18), IV kw. – 42 (13),
- w 2023 r.: I kw. – 43 (16), II kw. – 54 (21), III kw. – 54 (18), IV kw. – 50 (20).

(akta kontroli str. 44-45)

Szczegółowa analiza dokumentacji dotyczącej działań funkcjonariuszy Policji podjętych w związku z otrzymaniem 45 zgłoszeń w zakresie interwencji domowych wykazała, że w każdym z 31 przypadków, w których stwierdzono uzasadnione podejrzenie zaistnienia przemocy domowej, sporządzano NK. W pozostałych 14 przypadkach policjanci biorący udział w interwencji nie stwierdzili wystąpienia przemocy domowej, co zostało odnotowane w ich notatnikach z przebiegu służby. Każda z ww. założonych NK została odnotowana w analizowanych notatnikach służbowych, ujęta w Rejestrze NK oraz pozostałych rejestrach prowadzonych przez Policję w tym zakresie.

(akta kontroli str. 35-36)

W trakcie analizowanych interwencji w: 19 przypadkach doszło do zatrzymania sprawcy przemocy w PDOZ¹⁵; 14 przypadkach wydano nakazy natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania oraz zakaz zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia; 29 przypadkach sprawcy działali po wpływie alkoholu bądź innych środków odurzających; pięciu przypadkach użyto niebezpiecznych narzędzi; 20 przypadkach na miejscu zdarzenia byli nieletni bądź dzieci z czego w 14 przypadkach wszczęto procedurę NK a informację o sytuacji nieletnich przekazano do Zespołu ds. Nieletnich i Patologii.

¹⁴ Dz. U. z 2024 r. poz. 11.

¹⁵ Pomieszczenie dla osób zatrzymanych.

W analizowanych przypadkach, w programie SWD osoba przyjmująca zgłoszenie zbierała i zapisywała niezbędne informacje o danym zdarzeniu¹⁶.

(akta kontroli str. 35-36)

W celu uzyskania informacji na temat osób skazanych za czyny zabronione popełnione przy użyciu przemocy, dzielnicowi korzystali z systemów policyjnych takich jak KSIP oraz SWD. Jak wskazał Komendant dzielnicowi w ramach realizacji czynności służbowych na bieżąco prowadzili rozpoznanie w rejonie służbowym, kontaktując się ze społecznością lokalną, przedstawicielami samorządów, a także ma stały kontakt z pracownikami socjalnymi, pracującymi na podległym im terenie. W rozmowach z ww. mogą otrzymać sygnały na temat bieżących problemów w ich rejonie, które często związane są z informacjami nt. rodzin dysfunkcyjnych, w których może dochodzić do stosowania przemocy.

(akta kontroli str. 25)

2.3. Szczegółowej analizie poddano dokumentację dotyczącą działań funkcjonariuszy Policji w związku z założonymi 40¹⁷ NK, w zakresie realizacji obowiązków wynikających z rozporządzenia w sprawie procedury NK oraz wytycznych nr 5 Komendanta Głównego Policji.

(akta kontroli str. 37-41)

Analiza dokumentacji dotyczącej działań funkcjonariuszy Policji podjętych w związku z założonymi 40 NK wykazała, że:

- a) Karta „A” – we wszystkich przypadkach udokumentowano interwencję na miejscu zdarzenia (dane sprawcy ofiary, formy pomocy itp.) a także określono, podjęte przez funkcjonariuszy działania;
- b) Karta „B” w trzech przypadkach¹⁸ założonych NK przez funkcjonariuszy Komendy brak było informacji o przekazaniu Karty „B” osobom dotkniętym przemocą domową – o czym szerzej w sekcji „stwierdzone nieprawidłowości”;
- c) w jednym przypadku¹⁹ brak było w aktach notatki dotyczącej sprawdzenia czy pod adresem miejsca zdarzenia były interwencje policyjne w ciągu ostatnich 12 miesięcy - o czym szerzej w sekcji „stwierdzone nieprawidłowości”;
- d) w 12 przypadkach brak było w teczkach „przemocy w rodzinie” kopii indywidualnego planu pomocy lub informacji w postaci notatki służbowej o takim planie - o czym szerzej w sekcji „stwierdzone nieprawidłowości”;
- e) we wszystkich teczkach funkcjonariusze (dzielnicowi) udokumentowali obowiązki wynikające z indywidualnych planów pomocowych, tj. wizyty monitorujące raz w miesiącu, a w jednym przypadku co dwa miesiące;
- f) we wszystkich przypadkach, w których na miejscu zdarzenia przebywali nieletni (20 spraw) informację o tym przekazywano asystentowi Zespołu ds. Nieletnich i Patologii;
- g) w każdej tezcze znajdowała się informacja o zakończeniu prowadzenia procedury NK (Informacja przekazywana przez Przewodniczącego Zespołu interdyscyplinarnego bądź notatka policjanta);
- h) udokumentowano fakt weryfikacji informacji w systemie KSIP i SWD celem ustalenia, czy pod wskazanym przez zgłaszającego adresem figuruje

¹⁶ M.in. miejsce zdarzenia, rodzaj przemocy (czy użyto niebezpiecznych narzędzi), czy potrzebna pomoc medyczna, gdzie przebywa sprawca, czy sprawca działa pod wpływem alkoholu, czy na miejscu zdarzenia są nieletni.

¹⁷ W tym 20 które trwały najdłużej oraz 10 spraw prowadzonych na podstawie znowelizowanej ustawy).

¹⁸ Sprawy nr LT.517.37.2021, LT.517.28.2021, LI.NK.517.14.2023.

¹⁹ Sprawa nr LJ.517.6.2021.

zarejestrowana jednostka broni, poprzez notatki, adnotację a w nowym formularzu, „Karta-A” poprzez zaznaczenie odpowiedniej rubryki;

- i) we wszystkich przypadkach również NK założonych przez inne instytucje, pierwsza wizyta sprawdzająca stan bezpieczeństwa osoby, co do której istniało podejrzenie, że była dotknięta przemocą domową, została przeprowadzona w terminie siedmiu dni od dnia wszczęcia procedury NK (co potwierdzano notatką służbową);
- j) we wszystkich przypadkach udokumentowano fakt przeprowadzenia rozmowy profilaktycznej ze sprawcą przemocy, przy czym w jednym przypadku ze względu na to, że sprawca tuż po zdarzeniu wyjechał za granicę do pracy, rozmowę przeprowadzono telefonicznie;
- k) w dziewięciu sprawach prowadzonych na podstawie znowelizowanych przepisów sześć było w toku, w czterech sprawach nie było informacji o powiadomieniu stron o zakończeniu prowadzenia procedury NK. Naczelnik wyjaśnił, że takie informacje przekazywane były przez przedstawicieli Zespołów Interdyscyplinarnych.

W objętym badaniem 40 NK, 35 założonych było przez Komendę, a pozostałe pięć przez: Ośrodki Pomocy Społecznej z terenu powiatu limanowskiego.

Wszystkie badane NK miały związek ze spożywaniem alkoholu przez sprawców przemocy. W 12 przypadkach wydano, nakazy natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania oraz zakaz zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.

Długotrwałość procedury NK w analizowanych przypadkach wynosiła od 3 tygodni do 35 miesięcy, w tym sześć spraw w toku prowadzonych na podstawie znowelizowanej ustawy.

Dzielnicowi prowadzący teczki NK brali udział w grupach roboczych oraz w grupach diagnostyczno-pomocowych co potwierdzali notatkami.

(akta kontroli str. 30-34, 37-41)

Naczelnik wyjaśnił, że koordynator NK z ramienia KPP w Limanowej koordynuje działania prowadzone przez dzielnicowych, dokonuje wstępnej analizy sporządzonych NK pod względem jakości sporządzenia. W ramach nadzoru nad procedurą NK, prowadzi okresowe kontrole z wykonywanych przez dzielnicowych czynności. Koordynator procedury NK w 2021 r. przeprowadził pięć kontroli w ramach których skontrolowano (17 spraw), w 2022 r. cztery kontrole (24 sprawy), 2023 r. sześć kontroli (26 spraw). Najczęstszymi stwierdzonymi uchybieniami: były braki dokumentacji dot. sprawdzenia w systemach policyjnych informacji nt. posiadania borni przez osobę, co do której istnieje podejrzenie że stosuje przemoc, oraz brak notatki potwierdzającej sprawdzenie czy pod miejscem zdarzenia były przeprowadzane interwencje policyjne w ciągu ostatnich 12 m-cy. Po kontroli notatki były niezwłocznie uzupełnianie przez funkcjonariuszy prowadzących sprawę.

(akta kontroli str. 30-34, 337-339)

W okresie objętym kontrolą (na koniec każdego zakończonego kwartału), liczba rodzin doświadczających przemocy domowej pozostających pod nadzorem dzielnicowych Komendy wynosiła:

- w 2020 r. na koniec IV kwartału – 102,
- w 2021 r.: I kw. - 113, II kw. – 121, III kw. – 132, IV kw. – 113,
- w 2022 r.: I kw. - 122, II kw. – 105, III kw. – 109, IV kw. – 110,
- w 2023 r.: I kw. - 95, II kw. – 91, III kw. – 103, IV kw. – 99.

(akta kontroli str. 34)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W trzech przypadkach (LT.517.37.2021 z dnia 29 czerwca 2021 r., LT.517.28.2021 z 06 sierpnia 2021 r., LI.NK.517.14.2023. z 18 września 2023 r.) nie udokumentowano faktu przekazania osobie dotkniętej przemocą domową arkusza B formularza NK, co było niezgodne z § 4 ust. 5 wytycznych nr 5, który stanowi że „*Policjant, po wypełnieniu formularza „Niebieska karta -A”, przekazuje osobie o której mowa w art. 9c ust 1 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie formularz „Niebieska karta -B”, oraz art. , § 10 ust. 1 rozporządzenia w sprawie procedury NK który stanowi że: „Wszystkie działania są dokumentowane”.*

(akta kontroli str. 37-41)

Naczelnik potwierdził w odpowiedzi brak udokumentowania faktu przekazania arkusza B formularza NK jednak nie odniósł się co do przyczyn tego braku.

(akta kontroli str. 30-34)

2. W przypadku sprawy nr LJ.517.6.2021 z 06 września 2021 r. nie udokumentowano (w formie notatki, adnotacji) faktu sprawdzenia czy pod miejscem zdarzenia były przeprowadzane interwencje policyjne w ciągu ostatnich 12 m-cy, co było niezgodne z § 5 pkt. 3 i 4 „wytycznych nr 5”, który stanowi że - *po otrzymaniu kopii wypełnionego formularza NK-A, dzielnicowy dokonuje sprawdzenia w systemach informatycznych policji, informacji w zakresie zarejestrowanych interwencji Policji w miejscu zamieszkania wobec osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie; - w miarę możliwości sprawdzeniem powinien zostać objęty okres 12 miesięcy, liczonych od daty wszczęcia procedury NK. Dzielnicowy dokumentuje ten fakt w formie notatki urzędowej.*

(akta kontroli str. 37-41)

Naczelnik potwierdził w odpowiedzi brak udokumentowania faktu przekazania arkusza B formularza NK jednak nie odniósł się co do przyczyn tego braku.

(akta kontroli str. 30-34)

3. W 12 przypadkach nie stwierdzono udokumentowania w teczkach zagadnieniowych, ani poprzez załączenie kopii, ani w formie sporządzonej notatki urzędowej, informacji dotyczącej sporządzenia indywidualnego planu pomocy wobec rodziny dotkniętej występowaniem przemocy i zadań z niej wynikających do realizacji przez Komendę. W pozostałych przypadkach zawarto takie informacje w notatkach urzędowych lub poprzez załączenie kopii planów pomocy. Naruszało to § 5 ust. 1 wytycznych nr 5, w myśl którego w tezcze zagadnieniowej „Przemoc w rodzinie”, gromadzi się dokumenty potwierdzające czynności podjęte przez Policję wobec zjawiska przemocy w rodzinie.

(akta kontroli str. 37-41)

Naczelnik potwierdził w odpowiedzi brak indywidualnych planów pomocy, zaznaczył przy tym że Jak wskazał Naczelnik Wydziału Prewencji (dalej: Naczelnik), indywidualne plany pomocy znajdują się teczkach prowadzonych przez Zespoły interdyscyplinarne, a potwierdzeniem realizacji indywidualnych planów są sporządzane przez funkcjonariuszy notatki z wizyt monitorujących

(akta kontroli str. 30-34)

Najwyższa Izba Kontroli wskazuje, że wszystkie działania podjęte przez policjanta powinny być udokumentowane m.in. w celu zachowania przejrzystości

w prowadzeniu poszczególnych teczek zagadnieniowych. Ponadto, w sytuacji zmiany dzielnicowego prowadzącego dany rejon, nowy dzielnicowy, analizując dokumentację zgromadzoną w tezcze zagadnieniowej, powinien mieć możliwość pozyskania pełnej i rzetelnej wiedzy na temat danej rodziny i podjętych wobec niej działań. Przywołany przepis wytycznych nr 5 jednoznacznie nakłada obowiązek dokumentowania w tezcze zagadnieniowej czynności podjętych przez Policję wobec zjawiska przemocy w rodzinie, bez względu na fakt potwierdzenia wykonania tych czynności w dokumentacji prowadzonej przez inny podmiot. Poza tym, o słuszności i zasadności takiego właśnie postępowania, świadczy również to, że w przypadku 28 pozostałych teczek zagadnieniowych objętych kontrolą, przedmiotowe informacje bądź notatki w nich się znajdowały.

OCENA CZĄSTKOWA

W ocenie Najwyższej Izby kontroli, Komenda reagując na zgłoszenia, prawidłowo wszczyła procedury NK.

Funkcjonariusze KPP w Limanowej prawidłowo współdziałali z innymi podmiotami w ramach realizacji procedury NK. Realizowane były także obowiązki dotyczące wizyt sprawdzających stan bezpieczeństwa u rodzin objętych procedurą NK. Prawidłowo przekazywano komórce organizacyjnej Komendy ds. nieletnich i patologii, informacje dotyczące małoletnich z rodzin, w których występuje przemoc domowa.

Realizując procedurę NK, w ocenie NIK policjanci Komendy nierzetelnie dokumentowali podjęte działania. W trzech przypadkach dotyczyło to faktu przekazania osobie dotkniętej przemocą formularza Niebieska kart – B, w jednym przypadku braku notatki potwierdzającej czy pod miejscem zdarzenia były przeprowadzane interwencje policyjne w ciągu ostatnich 12 m-cy oraz w dwunastu przypadkach braku posiadania indywidualnych planów pomocy lub informacji w nich zawartych w formie notatki służbowej.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Uwagi
Najwyższa Izba
Kontroli nie formułuje
uwag. Wnioski

1. Dokumentowanie czynności związanych z przekazywaniem formularza B Niebieskiej Karty
2. Dokumentowanie czynności związanych ze sprawdzeniem czy pod miejscem zdarzenia były przeprowadzane interwencje policyjne w ciągu ostatnich 12 miesięcy.
3. Dokumentowanie informacji dotyczących sporządzenia indywidualnego planu pomocy wobec rodziny dotkniętej występowaniem przemocy i zadań z niej wynikających do realizacji przez Komendę.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Krakowie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwagi i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kraków, dnia 26 czerwca 2024 r.

Kontroler

Łukasz Chudzik
Specjalista kontroli państwowej

DYREKTOR

Najwyższej Izby Kontroli
Delegatury w Krakowie

z up.
p.o. WICEDYREKTOR